

Zpráva Státní bezpečnosti Most z 13. srpna 1947

Zemský národní výbor
Oblastní úřadovna státní bezpečnosti
Most
Čís. S/ 1-601/ taj-47

V Mostě dne 13. srpna 1947

TAJNÉ!

Věc: Porevoluční události v Postoloprtech – šetření.

K Výnosu: VII-C-12793/ taj-47 | ze dne 1. srpna 1947.

Ministerstvo vnitra
Odbor VII. ,
k. rukám p. vrch. Odb. Rady
dr. Lukeše
V PRAZE

Přílohy: 11

[příjmové razítko: „MINISTERSTVO VNITRA | Došlo:
20. VIII. 1947 | Č: VII-e- / 3.119/ ... 11“; „taj“ a „tajné“ v hlavice rukopisně škrtnuté; Přílohy chybí]

Podávám zprávu, že ve věci shora uvedené prováděl jsem na místě samém další šetření, při němž bylo informativně a způsobem co nejdiskretnějším vyslechnuto několik svědků, jejichž výpovědi byly události z května 1945 poněkud osvětleny.

Především se podařilo zjistiti jednak ze záznamů stanice SNB, jednak ze záznamů soukromých časový průběh událostí až dosud nejasný. Kromě toho byla získána některá nová svědectví a zjištěno, že kromě hrobů až dosud známých jsou v Postoloprtech ještě jiné hromadné hroby méně známé, o nichž bude zmínka níže.

V jednotlivostech uvádím toto:

Při soustředování Němců konal v roce 1945 v kasárnách v Postoloprtech službu Eudard Janák, bytem Postoloprty, Vchlického 218. Pokud bude chtít vypovídat, mohlo by jeho svědectví přispět k objasnění celého případu. Stejně tak bývalý dozorce vězňů ve věznici okresního soudu v Postoloprtech Egermajer, t. č. tajemník okresní péče o mládež v Jirkově, okr. Chomutov má zcela určitě o případu určité vědomosti. Je ovšem otázkou, zda tito svědkové při výslechu před komisí ÚNS¹ budou chtít vypovídat vše co vědí. Při šetření v Postoloprtech ve dnech 11. a 12. 8. t. r. jsem totiž zjistil, že mnozí svědci, až dosud slyšení, vypovídali jen velmi málo z toho co skutečně vědí. Příčina toho tkví jednak v okolnosti, že vyšetřování je veřejnosti přijímáno většinou s nelibostí a poukazuje se na to, že osoby, které se vlastně zasloužily o vyčištění pohraničí od Němců, jsou nyní poháněny k odpovědnosti, jednak v okolnosti; že všichni vyslyšení jsou na případu více či

méně zúčastněni sami a mají obavu, aby se výpověď jejich neobratila proti nim samým.

Kromě zmíněných dvou svědků mohou o případu vypovídati ještě tito:

Jaroslav Drexler

1/ Místopředseda OSK v Postoloprtech z května 1945 Jaroslav Drexler, vlakvedoucí, bytem Postoloprty, Vrchlického 164, se účastnil schůzky v budově, kde se ubytoval poručík Čubka, dne 27. května 1945. Této schůzce byli přítomní tehdejší předseda MSK Zelenka /již vyslechnout na č. 1.35-37 protokolu/, vrchní strážmistr SNB Peterka /č. 1.24-26/, Marek a z důstojníků kapitán Černý a poručík Čupka. Podle výpovědi Drexlera napr. Petrov-Zícha této schůzce přítomen nebyl. Na této schůzce se jednalo o soustředění Němců v Postoloprtech. Přítomní důstojníci zdůrazňovali, že nikomu nepodléhají a jsou přímo podřízeni ministerstvu národní obrany. U vlastního soustředění Němců v Postoloprtech Drexler nebyl, ježto v té době dojížděl z Loun. O střílení ani o tom, kde postřílení jsou zakopáni, z vlastní zkušenosti nic neví, příkop před školou však nechal zavážeti hlínou asi 3 týdny po této události /rozpor s výpovědí Markovou na č. 1.11, který uvádí, že druhý den po popravách dal celý příkop zaházeti/.

Arnošt Šedivý

2/ Svědek Arnošt Šedivý, nar. 20.5.1929, bytem ve Rvenicích, okr. Žatec čp. 34, zaměstnaný u Koláře Václava Huberta v Postoloprtech, pochází ze smíšeného manželství /otec Čech, matka Němka/. Má české i německé školy, za okupace byl u HJ, v květnu 1945 uměl špatně česky a ještě dnes v řeči zadržuje. Byl zajištěn spolu se svědkem Rosnerem /vyslechnut na č. 1. 39. protokolu/ v obci Rvenicích v květnu 1945. Tehdy prý přijeli do obce vojáci, kteří sehnali s obce i s okolních polí všechno obyvatelstvo do místního velkostatku, kde byli rozděleni zvláště muži, zvláště hoši a zvláště Češi. Posléze uvedení byli propuštěni. Němci, a s nimi i Šedivý, byli odvedeni do kasáren v Postoloprtech, kde byl Šedivý držen 10–11 dnů v zajištění. Po této době byl předán do tábora v Žatci a odtud asi za 3 dny jako osoba ze smíšeného manželství pocházející byl propuštěn.

V postoloprtských kasárnách byl držen vzadu v místnostech, kde byly kuchyně /v místech které Marek označuje za SV^{2/}, prvé tři dny úplně bez jídla a pak asi o 10 dkg chleba denně. Z doslechu se dozvěděl, že asi 3 hoši ze Žatce, kteří chtěli utéci, nebo snad z hladu chtěli jít na hrušky, byli zastřeleni a prý byli zakopáni v zákopu na dvoře kasáren. Mezi zajištěnými byl také nějaký Josef Hurt, třinácti-

Zemský národní výbor
Oblastní úřadovna státní bezpečnosti
Most

V Mostě dne 13. srpna 1947

čís. S/1-601/tzj-47

Věc: Borevoluční události v Postoloprtech - šetření.

~~T a j n . é . !~~

K Výnosu: VII-C-12793/tzj-47
ze dne 1. srpna 1947.

Ministerstvo vnitra
odbor VII.,
k.rukám p.vrch.odbr.rady
dr.Lukeše

Přílohy: 11.

v P r a z e .

MINISTERSTVO VNITRA

Došlo: 20. VIII. 1947

C.: 10-C-13.119/6. 11

Podávám zprávu, že ve věci shora uvedené prováděl jsem na místě samém další šetření, při němž bylo informativně a způsobem co nejdiskrétnějším vyslechnuto několik svědků, jejichž výpovědi byly události z května 1945 poněkud osvětleny.

Především se podařilo zjistit jednak ze záznamů stanice SNB, jednak ze záznamů soukromých časový průběh událostí až dosud nejasný. Kromě toho byla získána některá nová svědectví a zjištěno, že kromě hrobů až dosud známých, jsou v Postoloprtech ještě jiné hromadné hroby méně známé, o nichž bude zmínka níže.

V jednotlivostech uvádím toto:

Při soustředování Němců konal v roce 1945 v kaárnách v Postoloprtech službu Eduard J a n á k, bytem Postoloprty, Vrchlického 218. Pokud bude chtít vypovídat, mohlo by jeho svědectví přispět k objasnění celého případu. Stejně tak bývalý dozorce vězňů ve věznici okresního soudu v Postoloprtech E g e r m a j e r, t.č. tajemník okresní péče o mládež v Jirkově, okr. Chomutov má zcela určitě o případu určité vědomosti. Je ovšem otázkou, zda tito svědkové při výsledku před komisí ÚNS budou chtít vypovídat vše co vědí. Při šetření v Postoloprtech ve dnech 11. a 12. 8. t.r. jsem totiž zjistil, že mnozí svědci, až dosud slyšení, vypovídali jen velmi málo z toho, co skutečně vědí. Příčina toho tkví jednak v okolnosti, že vyšetřování samo je veřejností přijímáno většinou s nelibostí /poukazuje se na to, že osoby, které se vlastně zasloužily o vyčistění pohraničí od Němců, jsou nyní poháněny k odpovědnosti/, jednak v okolnosti, že všichni vyslychaní jsou na případu více či méně zúčastnění sami a mají obavu, aby se výpověď jejich neobrátila proti nim samým.

Kromě zmíněných dvou svědků mohou o případu vypovídati ještě tito:
1/ Místopředseda OSK v Postoloprtech z května 1945 Jaroslav D r e x - l e r, vlakvedoucí, bytem Postoloprty, Vrchlického 164, se účastnil schůzky v budově, kde se ubytoval poručík Čubka, dne 27. května 1945. Této schůzce byli přítomni tehdejší předseda MSK Zelenka /již vyslechnut na č.l.35-37 protokolů, vrchní strážmistr SNB Peterka /č.l.24-26/, Marek a z důstojníků kapitán Černý a poručík Čupka. Podle výpovědi Drexlera npor.Petrov-Zicha této schůzce přítomen nebyl. Na této schůzce se jednalo o soustředění Němců v Postoloprtech. Přítomní důstojníci zdůrazňovali, že nikomu nepodléhají a jsou přímo podřízeni ministerstvu národní obrany. U vlastního soustředění Němců Drexler nebyl, ježto v té době dojížděl do Postoloprty z Loun. O střelení ani o tom, kde postrlení jsou zakopáni, z vlastní zkušenosti nic neví, příkop před školou však nechal zavážeti hlínou asi 3 týdny po této události/rozpor s výpovědí Markovou na č.l.11, který uvádí, že druhý

letý Němec ze Rvenic, který byl vzat do zajištění, ačkoliv byl slabý a nemocný.

Asi pátý den po zajištění byl Šedivý s dalšími 60-70 muži poslán pod vojenskou hlídkou do levanické bažantnice, kde byli rozděleni na tři skupiny a kopali tři hroby, každý asi 6m dlouhý a 4m široký. Bylo prý jim řečeno, aby si pospíšili, že až vykopají 3m hloubky, budou moci jít opět domů. Tyto hroby kopali asi 2 hodiny, nevykopali však ani 1 m, a byli odvedeni zpět do kasáren. O střelení z vlastní zkušenosti nic neví, jen z toho, co slyšel. Sám ani nikdo z těch, kteří byli s ním v jedné místnosti, bit nebyl, jen v místnosti, sousedící s onou, v níž byl umístěn a v níž byli nějací SSmani, ostříhaní dohola, muselo být prováděno nějaké bití, poněvadž tam odtud bylo často slyšeti křik.

Karel Hás (Karl Haas)

3/ Svědek [rukopisně přeškrtnutá] Karel Hás³, bytem v Žatci, nám. Prokopa Velkého čp. 303 /č. tel. 330/, byl po revoluci v Žatci vedoucím bezpečnostního referátu při revolučním národním výboru. Průběh soustředování Němců v Žatci dne 3. 6. 1945 ličí shodně s ostatními svědky [nerozlučitelná rukopisná poznámka], uvádí však některé podrobnosti zejména pokud jde o zastřelení Němců při tomto soustředění. Tak podle Háse byl zastřelen na náměstí poblíž radnice nějaký Němec, starší muž, a to dávkou 3 ran, vypalovaných z tanku, který příjžděl na náměstí západním směrem od Chelčického náměstí. Kromě toho slyšel od svědků, kteří jsou dosud v Žatci, že pod brankou vedoucí z náměstí západním směrem, byl zastřelen asi 70 roku starý, prý hluchý Němec, jménem Kraupner, a to proto, že neuposlechl volání vojenské hlídky. Zakopán je v křoví proti obchodu kožešníka Slabého. Zatřelení prováděl nějaký voják, nikoliv důstojník a o npor. Petrova-Zíchy v tomto případě nejde.

Podle přesvědčení svědka Háse hlavní slovo měl prý při celém soustředování Marek. Zíchu – Petrova prý toho dne v Žatci neviděl.

Kromě zmíněných dvou případů byli prý zastřeleni a jsou snad dosud pohřbeni 1-2 Němci v Žatci na svahu za branou u silnice na Most.

Pro ilustraci poměrů uvedl ještě, že 5. 6. 1945 byl nalezen v uličce při jižním konci Benešova náměstí nahý muž s prostřelenou hlavou. Šlo prý snad o Němce, který se zbláznil, uprchl z Postoloprte a pobíhal nahý po Žatci, až byl hlídkou OBZ odstřelen a ponechán na místě činu.

Při soustředování mužů se žádné zlato neodebíralo, teprve později při soustředění žen v žateckých kasárnách jim bylo odebíráno. Hás u toho nebyl, rovněž Petrov nikoli. Tato akce prováděla se za asistence četnictva a za přítomnosti člena ONV, dnes již mrtvého Spatze, Hás sám byl později pověřen MSK dozorem nad tábory Němců. Tento dozor vedl on sám po stánce politické, po stánce

zdravotní jej vedl český lékař dr. Šíma, stavebnictví měl na starosti ing. Reiser.

Tohoto Reisera poznal Hás po svém příchodu do Žatce dne 10. 5. 1945, kdy se Hás hlasil ku spolupráci na Revolučním národním výboru. Ing. Reiser zde již pracoval. V antifašistické komisi prý Reiser nebyl, pouze ve správě taborů a také do Postoloprte se prý dostal R. pouze jedenkrát. Dnes je v Halle, kde má nějakou stavitelskou firmu.

O střelení v Postoloprtech z vlastní zkušenosti Hásovi není známo nic, vypráví však o případu, který se udál 10.6.1945 mezi Postoloprty a Kozou, /restaurací mezi Postoloprty a Žatcem/. Toho dne prý vedl Marek a s ním asi sedmnactiletý hoch – snad strážný – nějaký transport Němců z Postoloprte do Žatce. V tomto transportu bylo několik kněží, mezi nimi řeholníci z žateckého kláštera a také asi 75 rok starý kvardián, podle Háse snad Čech, poněvadž jej učil ještě za Rakouska v Žatci v české škole česky náboženství. Ten prý byl za tohoto pochodu zastřelen a zakopán v silničním příkopu, poblíž zmíněné restaurace. Informace o tomto případu by prý musel podati Marek, něco též snad ví farař – Němec ze žateckého kláštera, který také později řídil exhumaci a pohřbení zmíněného kvardiána⁴.

Pokud jde o osoby zajištěné u soudu v Žatci, šlo vesměs o příslušníky SS a SD a funkcionáře NSDAP, jež si vyzvedli asi 3 dny po soustředění Němců v Žatci Marek a odvedl je do Postoloprte. Hás ma dosud potvrzenky o tom, kterak Marek dodával z tábora v Postoloprtech do tábora v Žatci zajištěné Němce, tyto potvrzenky jsou skutečně Markem potvrzeny a podepsány a Hás z toho usuzuje, že Marek byl jednou z hlavních osob v táboře v Postoloprtech.

Podotýkám, že tento názor při nynějším vyšetřování v Postoloprtech vyslovili i jiní svědkové [věta rukopisně přeškrtnutá].

Mezi Němce, které Hás předal Markovi do soudní věznice v Žatci byl také jeden z nejzuřivějších žateckých Němců, okresní soudce Krejčí, který v okupaci se dal překřtiti na jméno dr. Freyer⁵ a který přesto, že byl zajištěn nejprve u NKVD, pak ve věznici okresního soudu v Žatci a konečně v kasárnech v Postoloprtech, uprchl a dnes je v Německu.

Karel Valenta

4/ Svědek Karel Valenta, předseda místního národního výboru ve Výškově, byl jako předseda MSK přítomen soustředění Němců v obci Výškov u Postoloprte, jež se provádělo některý den mezi 2. -5. červnem 1945. Toho dne po 20. hod. přijelo vojsko do Výškova. Vedl je Marek, npor. Petrov, Čupka a byli přítomní ještě nějací důstojníci a vojáci. Rozkaz k soustředění obyvatelstva vydal Petrov, při čemž členové MNV, kteří vyrozumívání Němců prováděli, dostali příkaz je upozornit, že kdo rozkazu neuposlechne, bude zastřelen. Po soustředění dal prý Marek rozkaz roz-

dělit je na Čechy, Němce, soc. demokraty a koncentračníky a ostatní. Češi byli ihned propuštěni, z oněch ostatních Němců vybral npor. Petrov invalidy. Během soustředování přišel prý jeden poddůstojník a hlasil Petovovi, že jeden Němec nechce nastoupit. Petrov prý dal rozkaz, aby byl zastřelen, což onen poddůstojník také provedl. Šlo o 83 roky starého přihluchlého Josefa Linhartu, který žil ve sbořeném statku ve Výškově téměř poustevnickým životem a byl pak zahrabán v panceřovém záseku na návsi ve Výškově. Asi před 10 dny, tj. j. 1. srpna 1947 byl Lindhart zdravotní komisí MNO exhumován a pohřben na místním hřbitově.

Karl Wilhelm

«5/⁶ Velmi podrobná je výpověď [Slovo rukopisně přeškrtnuté a nahrazeno nečitelným slovem] Karla Wilhelma, obecního hospodáře a člena první místní správní komise v Postoloprtech, bytem Postoloprty čp. 361. Do Postoloprty přišel Wilhelm 14. 5. 1945 a konal policejní službu u MNV. Podle jeho výpovědi přijeli vojáci do Postoloprty dne 26.-28. května 1945 dopoledne. Tentýž večer byl W. spolu s předsedou MSK Zelenkou, místopředsedou Drexlerem a vrch. strážm. Peterkou voláni do domu čp. 74, kde se ubytoval por. Čupka. Se strany vojska byl přítomen nějaký kapitán, pak por. Petrov a por. Čupka /jak Wilhelm uvádí/. Onen kapitán, jehož jméno W. neznal, chtěl nějaké lidi, kteří by mu mohli podat informace o místních Němcích. W. prý mu nemohl ihned posloužit a druhý den po této schůzce, když W. mluvil s Petrovem, řekl mu prý tento, že už informátory nepotřebuje, poněvadž je má. Byli jimi Marek, František Kočí /č. 1.26 protokolu/ a Josef Kopřiva, maloročník, Postoloprty-Draguš, čp. 398.

Hned v oné noci po příchodu vojáků /po zmíněné schůzce/ asi v půl čtvrté ráno byl W. zbuzen na strážnici, kde spal, jedním desátníkem a bylo mu nařízeno, aby šli zakopat nějaké lidi na Vinici /poznámám k tomu, že W. byl pak zaveden na ono jím popsané místo a bylo zjištěno, že jde o hromadný hrob č. 4, nikoliv na Vinici, nýbrž v t. zv. postoloprtské bažantnici/.

Tam leželo ve vykopané podlouhlé hranaté jámě asi 40-42 lidí, o nichž onen desátník prohlásil /a též W. sám poznal/, že jde o Němce z postoloprtské soudní věznice.

Spolu s W. šli tehdy zakopávat Němce, jeho syn Josef, dále Josef Polívka z Postoloprty, Klášterní 162, František Kresl z Postoloprty, Nerudova 229, Jaroslav Kresl, bytem Postoloprty Wolkerova 15, a Emil Hanzlík, bytem Stalinova 321, jakož i Josef Průcha, nyní bytem někde v Chebu, kteří všichni s W. konali tehdy dobrovolnou strážnickou službu a na strážnici spali.

Kdo Němce postřílel a kdo k tomu dal rozkaz v tomto ani ve všech níže uvedených případech W. neví. Všichni byli zastřeleni ranou do týla.

Některé ze zastřelených W. poznal. Tak na př. byl mezi nimi rolník Bischofft, Ortsleiter NSDAP. Také ostatní zastřelení byli funkcionáři strany nebo SS a SA. Mezi zastřelenými byly také 3 ženy a to nějaká Keiserová, Gärtnerová, a Pipingová. Gärtnerová byla manželkou vedoucího NSDAP, Keiserová a Pipingová byly udavačkami a měli na svědomí několik českých žen.

Podotýkám, že již svědek Drexler, shora ad 1/ uvedený potvrdil, že soustředování začlo 29. 5. 1945, a že již 28.5.1945 příslušníci OBZ sami zavírali některé Němce. Výpověď Vilhelma tuto skutečnost potvrdila. Také on uvádí, že schůzka s důstojníky se konala jeden den večer, druhý den ráno že byl volán k zakopávání Němců, třetí den že došlo k jejich soustředování na náměstí. [Celý odstavec je rukopisně přeškrnut.]

Při tomto soustředění sešlo se podle svědka W. asi 300 mužů, kteří byli v kasárnách rozřídění: Část jich, zejména starší, šli se ženami do tábora a asi 170-180 jich zůstalo v kasárnách. Co se s nimi stalo, W. neví, slyšel však, že byli postříleni u školy. O tom střílení u školy nic neví, je však přesvědčen, že i tam došlo ku střílení vícekrát /opět jako v případě svědka Drexlera, rozpor s výpovědí Markovou na č. 1.11/.

Po postřílení oněch postoloprtských Němců přivezli prý vojáci na strážnici MNV v Postoloprtech, kde W. konal službu, velkou bednu s věcmi těchto Němců. Šlo o prázdné peněženky, kloubouky, čepice a legitimace. Bylo nařízeno, tyto věci ve zvláštní místnosti uskladnit. Asi druhý nebo třetí den přišel na strážnici Marek, udánlivě s rozkazem por. Čupky, že věci mají být ihned zničeny. Zavezl proto W. bednu na t. z. tržiště a v jedné jámě po písku její obsah spálil.

Asi za tři dny po prvním pohřbívání mrtvých zas asi o půl čtvrté ráno byl vzbuzen na strážnici jiným vojínem s automatem a bylo mu přikázáno, aby šel do Stádníkovy pískovny zakopat asi 30 mrtvých. Mezi nimi byli Němci, hlavně cizí, tj. j. nikoli z Postoloprty. Z postoloprtských W. poznal nějakého Wiléma Bradku, invalidu z této války a Jindřicha Fröhlicha, oba zuřiví Němci. Na tuto práci šel s W. pouze shora uvedený Hanzlík, zakopávání sám však W. neprováděl nýbrž na ně zavolal postoloprtského hrobníka Šilu /svědek č. 6/.

Na zmíněné Stádníkově pískovně byla skládka popela, který byl vysypáván z jakési hráze z vozů do pískovny. Na vrcholu této hráze byli Němci postříleni a když spadli dolů, byli zasypáni popelem.

Hned druhý den po této exekuci byl volán W. opět do Stádníkovy pískovny, kde bylo asi 12 zastřelených Němců. Mezi těmi už W. nikoho nepoznal a jejich zakopání provedl Šila.

V této pískovně zahrabávali asi podle W. tvrzení vojáci sami nějaké Němce, ježto později, v předvečer pálení hraniční před svátkem Mistra J. Husa 5.7.1945 přišel na ně Jo-

sef Černý z Postoloprty čp. 309. Také na zahradě domu čp. 74 v Postoloprtech, /dům v němž bydlel por. Čupka/ byly také nějaké čerstvě zahrabané jámy. Zda v nich byli nějakí Němci, W. neví.

Podotýkám při této příležitosti, že podle šetření prý měli vojáci na této zahradě postavenou šibenici.

U školy W. nikdy sám nebyl, ale ví z vyprávění, že se tam střílelo víckrát. To je patrné již z toho, že pohřbívání nebo zahrabávání prováděli jednou muži, jednou – prý na rozkaz Čupky – ženy. Tak tam zahrabávala dnes odsunutá Němka Elsa Maderová z Postoloprty čp. 355 svého muže.

Ještě dvakrát byl prý W. volán, aby šel zahrabávat postřílené Němce. Jednou jich bylo 9 a jednou 12 a to u trati. Ty však už zakopával trat' mistr Tintěra, bytem v Postoloprtech čp. 236. Kromě toho byl W. jednou donucen, aby v noci šel svítit vojákům, když vedli na popravu asi 8 Němců, rovněž ku trati. Sám W. byl vojáky, kteří byli obyčejně podnapilí, ohrožován.»

Antonín Šíla

5/7 Svědek Antonín Šíla, kočí, bytem v Postoloprtech čp. 156, byl v revolučních dnech hrobníkem na postoloprtském hřbitově. Asi 8 dnů před soustředěním Němců převzal toto zaměstnání a odstěhoval se na hřbitov, trvale bydlel mimo město, takže o střílení Němců nic neví. Pouze dvakrát v ranních hodinách byl volán, aby v pískovně zahrabal nějaké Němce. To také udělal.

Na dotaz, zda Marka někdy upozorňoval na mrvoly v protipancéřovém příkopu u postoloprtské školy, Š. tvrdí, že s Markem o tom nikdy nemluvil. Při této příležitosti Š. označuje Marka za velmi domýšlivého člověka, který s ním se Š. ani nemluvil.

Š. sám zahrabával chlorovým vápnem a hlínou nějaké mrtvoly na Vinici, to prý byli mrtvoly staré, snad od Rusů, nebo dokonce od Němců.

Anna Aulická

6/ Svědkyně Anna Aulická z Postoloprty, nám. SV. Čecha čp. 365, prohlížela spolu se svědkyní Fartákovou /protokol č.1.33/ a dále s Ludmilou Königsmarkovou, nar. 9.5.1928, bytem Hořín, okr. Mělník a ještě s nějakou manželkou lékaře Němky v postoloprtských kasárnech. Vypovídá celkem shodně jako zmíněná svědkyně Fartáková s tím rozdílem, že tvrdí se vší rozhodností, že toto prohlížení se dalo v neděli. Odebrané věci byly dávány do nějaké tašky a odnesla je zmíněná manželka lékaře a Königsmarková. Kam věci byly odneseny, A. neví. Prohlídka trvala asi hodinu a žádná vojáky při ní neviděla a rovněž žádných nepřistojností nebyla svědkyní.

7/ Ze zjištěných svědků nebyl vyslýchán ještě jednak pro časovou tíseň, jednak pro nepřítomnost: Bohumil Klatovský, byv. Velitel bezpečnosti složky v Žatci, hlášený k pobytu v Karlových Varech, Mostecká ul. čp. 4411, ppor.

v záloze Farkač, nár. Správce truhlářství v Ústí n. L. a Josef Navrátil, strojuvůdce z Postoloprty, zaměstnaný u ČSD v Žatci, který toho času dlí na dovolené mimo okres.

Hromadné hroby

K této zprávě přikládám zatím ve dvojím vyhotovení fotokopie plánek o hromadných hrobech č. 1-4 v obvodu Postoloprty⁸. Plánky dalších hrobů, zejména těch, které byly zjištěny výsledkem Wilhelma, budou předloženy dodatečně. Kromě toho ovšem je v obvodu Postoloprty celá řada jednotlivých menších hrobů, jejichž přesné místo bude lze těžko zjistit. Tak podle střízlivého odhadu je v prostoru pískovny za nádražím v Postoloprtech kromě oněch Němců, o nichž mluví svědek Wilhelm, zakopáno ještě 150-170 dalších. Rovněž v Postoloprtské bažantnici, kde tento svědek zakopával do společného hrobu 40-42 Němců z věznic v Postoloprtech, je pochováno dalších asi 40-50 Němců. V bažantnici levonické, kde svědek Rosner /protokol č. 1. 39 /a shora ad 2/ uvedený svědek Šedivý kopali 3 hroby, byli s bezpečností nalezeny hroby pouze dva /na plánu hromadný hrob č. 2/.

Další Němci byli zakopáni na dvoře kasáren v Postoloprtech, kterýžto dvůr je dnes upraven a sotva ponese nějaké stopy po hrobech. Nelze zjistit, zda vůbec, příp. kolik Němců je zakopáno v zahradě domu čp. 74 v Postoloprtech.

Přehled o hrobech v prostoru Postoloprty je tedy asi tento:

a/ Hromadný hrob č. 1 v prostoru postoloprtské školy – asi 500 osob.

b/ Hromadný hrob č. 2, pozůstávající ze dvou šachet v levonické bažantnici obsahuje asi 350 osob.

c/ Hromadný hrob č. 3 na vrchu Vinice obsahuje asi 20 mrtvých.

d/ Hromadný hrob č. 4 v bažantnici postoloprtské má asi 40-42 mrtvých/podle svědka Wilhelma/. V této bažantnici je kromě toho podle odhadu pochováno dalších 40-50 Němců.

e/ Hromadný hrob, dosud neoznačený, ve Stádníkově pískovně, obsahuje asi 42 mrtvých a nezjištěný počet dalších které si tam pohřbívali vojáci sami.

f/ Hromadné hroby u trati, jednou 9, jednou 12 Němců/výpověď svědka Wilhelma/ a jednou dalších 8 Němců. Kromě toho dalších 150-170 mrtvých, zakopaných v prostoru pískovny za nádražím.

g/ Hroby s nezjištěným počtem mrtvých v zahradě domu čp. 74 a na dvoře kasáren v Postoloprtech.

Střízlivě odhanuto obsahují shora uvedené hroby dohromady nejméně 1200 mrtvých. Jak bylo šetřením zjištěno, jde o dospělé muže s výjimkou tří žen v hromadném hrobu č. 4 a dvou asi patnáctiletých chlapců

v hromadném hrobu č. 3. Kromě toho jsou na dvoře v kasárnách pohřbeni zastřelení mladiství Němci ze Žatce / výpověď Marka na č. 1. 13/.

Okolnost zda a jaké hroby jsou nebo byly na dvoře kasáren dala by se zjistit u posádkového velitele v Postoloprtech, za jehož nynějšího předchůdce byl kasárenský dvůr upravován.

Pokud jde o odstranění těchto hrobů a exhumaci mrtvol doporučovala by se likvidace hrobů č. 1-4, jež jsou v Postoloprtech všeobecně známy. Zejména hromadný hrob č. 2 je velmi nápadný. Odstranění bylo by lze provésti všude velmi snadno s výjimkou hromadného hrobu č. 1, který je v bezprostřední blízkosti obytných budov. Celkový ohlas tohoto opatření na veřejnosti by byl příznivý. Podle názoru místních orgánů by snad bylo vhodnější, vhodným způsobem tuto událost zveřejnit, ježto její utajení v místě tak malém jako jsou Postoloprty je neproveditelné a každá tajnost přináší s sebou další pověsti a zbytečné zveličování. Stejná zkušenost byla získána při vyšetřování komisí ÚNS. K uzavření míst při případné exhumaci bylo by snad vhodnější použití orgánů SNB, nikoli vojska, ježto by zde byla dána záruka větší diskretnosti. Pro případ této exhumace budou shromážděny ještě další údaje o hrobech shora dosud neposaných, z nichž ony, u nichž by se to jevílo vhodné a účelné by mohly být pak zároveň odstraněny.

Podotýkám, že v levonické bažantnici, v níž jsou hromadné hroby č. 2, byly za okupace pracovní tábory a tábory kárné, zejména pro zaměstnance nynějších Stalinových závodů v Mostě a tábory t. zv. dělníků z východu, kteří zde byli ubytováni ve stanech, v důsledku nemoci a nelidského zacházení houfně mřeli, takže v tomto prostoru by se našly i hroby z této doby.

Sled událostí

Pokud jde o časový sled událostí v Postoloprtech bylo zjištěno bezpečně toto:

V pátek 25. 5. 1945 přišli do Postoloprty bytovatelé divise, jež ve svém zápisníku ředitel ZELENKA, první předseda MSK v Postoloprtech /protokol č. 1.35/, nazývá „velmi ostrými hochy“.

V sobotu 26. 5. 1945 odpoledne přišel další oddíl OBZ. Ze stejných zápisků je patrné, že bylo zatčeno 9 Němců. Téhož dne večer přišel do Postoloprty oddíl četnictva. Toto

zjištění souhlasí se zápisy ve staniční knize SNB Postoloprty. Již v noci z 25. na 26. 5. 1945 došlo k prvním popravám. Ředitel Zelenka má ve svém denníku z toho dne poznámku o „snech o popravách“. Ze soboty 26. na neděli 27. 5. 1945 bylo podle stejných záznamů „odklizeno“ 36 nacistů.

V neděli 27.5.1945 večer se konala schůzka zástupců MNV a vojska v domě čp. 74 v Postoloprtech.

V pondělí 28.5.1945 bylo prováděno jednotlivé zatýkání Němců. Ve smířném již zápisníku je tento záznam: „Poměry nevyslovitelné. OBZ popravilo přes 200 lidí a další chytá. Provádíme rozkaz umístit všechny Němce v tábore.“

Večer bylo vyhlášeno soustředění Němců pro příští den. V důsledku toho následující dne objevena řada sebevrahů v Postoloprtech.

V úterý 29.5.1945 hlavní soustředění Němců v Postoloprtech.

Pro informaci připojuji výpis zajímavější dat z uvedeného zápisníku.

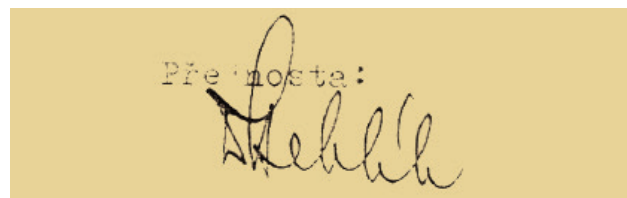
Pro informaci ještě dodávám, že střílení v Postoloprtech bylo prováděno až do odchodu OBZ, t. j. do 18. července 1945, v pozdějších dnech šlo ovšem jenom o ojedinělé případy a na to ještě často prováděné jednotlivými vojáky svévolně.

Při vyšetřování bylo nyní také zjištěno, že po soustředění provedeném v Postoloprtech, vysílal čsl. rozhlas relaci o tom že Postoloprty se staly opět českými. Npor. Čubka byl prý tehdy v Praze a po svém návratu se chlubil pochvalou, kterou za to dostal a vyzvedal své zásluhy o to.

Naproti tomu svědek Zelenka vylučuje, že by napr. Petrov nebo kpt. Černý byli nějaké popravky prováděli, protože se svědkovi jevíli – zejména pak npr. Petrov – jako jemní lidé. Poručík Čupku však charakterizuje jako hrubého člověka.

Přednosta:

[rukopisný podpis] Stehlík⁹

POZNÁMKY

1. ÚNS = Ústavodárné národní shromáždění.
2. Též „Protokol vyšetřování parlamentní komise“, s. 187 a výsledky (výňatky) s. 228 a 229.
3. Obširněji k Karel Hás (Karl Haas) viz s. 156, 159 (Anm. 48) a 329.
4. Jedná se o pátera Maximiliána (Josef Hilberg); k tomu „Zavraždění žateckého pátera Maximiliana“, s. 320). Srovnej také „Výsledky vyšetřovací komise“, s. 194; zde je nadporučík Zícha podezříván ve věci zastřelení pátera.

5. Zde se jedná očivně o Dr. Freyera, který později zveřejnil jednu z prvních svědeckých zpráv (viz s. 161).
6. Celá část 5 je označena v ostré dvojité závorce. Příští část je označena znovu číslicí 5. Je tedy možné, že tato část byla již během zápisu určena ke škrtnutí.
7. Číslo 5 bylo zadáno dvakrát, viz poznámka nahoře.
8. Viz s. 232.
9. Dr. Stehlík, přednosta oblastní úřadovny StB v Mostě, byl také členem vyšetřovací komise UNS v Žatci 30.-31. července 1947.